

STUDIAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE DIN PERSPECTIVA POLITICILOR EUROPENE

STUDYING ROMANIAN LANGUAGE AND LITERATURE FROM THE PERSPECTIVE OF EUROPEAN POLICIES

Aura COMORAȘU, drd.,
Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, România
ORCID: 0000-0002-3589-2534
auracomorasu@gmail.com

Aura COMORAȘU, PhD student,
"Vasile Alecsandri" University of Bacau, Romania

CZU: 811.135.1:373

DOI: 10.46727/c.v3.21-22-03-2024.p40-45

Abstract. Promoting linguistic and cultural diversity: The European Union encourages cultural and linguistic diversity within its member states. Thus, studying and promoting the Romanian language and literature are part of this diversity, contributing to European cultural wealth. Within the suite of skills presented in the National Curriculum for primary and secondary education, the ability to communicate in the mother tongue is a key skill necessary for the entire existence of man, for his social insertion and the development of written and oral communication activities and aims at the double quality of the language Romanian, as a subject of study and as a language of schooling, responsible, from this last perspective, for the school success of students in the other subjects of study. The development of multiculturalism and interculturality in Romanian language and literature classes can be achieved through various didactic methods and strategies: by studying universal literature and Romanian literature from other cultures, by promoting intercultural dialogue in discussions and debates; through projects and practical activities; by using literature as a means of exploring identity and diversity, or by integrating these strategies in Romanian language and literature classes, students can develop intercultural skills and become informed, open and tolerant citizens towards the cultural and linguistic diversity of the world in which they live I'm alive.

Keywords: multiculturalism, interculturality, linguistic diversity, traditional and popular literature

Promovarea diversității culturale și lingvistice în cadrul limbii și literaturii române poate fi realizată prin diverse mijloace și inițiative. Iată câteva exemple specifice pentru promovarea acestei diversități în contextul limbii și literaturii române:

Susținerea dialectelor regionale. Limba română prezintă o varietate de dialecte regionale, care reflectă diversitatea culturală și lingvistică a diferitelor regiuni ale României. Prin promovarea și conservarea acestor dialecte în literatură și în mediul cultural, se poate contribui la evidențierea diversității lingvistice din țară.

Un alt mijloc de introducere a politicilor europene în studiul limbii și literaturii române constă în promovarea literaturii minorităților. În România, există numeroase minorități etnice care vorbesc limba română, dar care își păstrează propriile tradiții și literatură. Prin promovarea literaturii scrise în limba română de către membrii acestor minorități, se poate evidenția diversitatea culturală și lingvistică a țării.

Includerea literaturii române în programele educaționale europene. În cadrul programelor educaționale europene, precum Erasmus+, se poate promova studierea limbii și

literaturii române ca parte a patrimoniului cultural european. Acest lucru ar oferi oportunități pentru studenți și profesori din alte țări să se familiarizeze cu operele literare românești și să înțeleagă diversitatea culturală din România.

Traducerea și promovarea literaturii române în alte limbi europene. Prin traducerea operelor literare românești în alte limbi europene, se poate facilita accesul la aceste opere pentru publicul internațional și se poate promova diversitatea culturală și lingvistică a României în întreaga Europă.

Organizarea de festivaluri și evenimente culturale. Festivalurile literare și evenimentele culturale reprezintă o modalitate eficientă de promovare a literaturii române și a diversității sale culturale și lingvistice. Aceste evenimente ar putea include lecturi publice, dezbateri literare, expoziții de carte și alte activități care să evidențieze diversitatea și bogăția culturală a României.

Prin aceste inițiative și altele similare, se poate promova diversitatea culturală și lingvistică în cadrul limbii și literaturii române, contribuind astfel la îmbogățirea și conservarea patrimoniului cultural al țării.

Pe de altă parte, promovarea diversității lingvistice în cadrul orelor de limbă și literatură română poate fi o modalitate eficientă de a încuraja elevii să exploreze și să înțeleagă varietatea de forme lingvistice și culturale ale limbii române. Iată câteva modalități prin care se poate integra diversitatea lingvistică în orele de limbă și literatură română:

Studierea dialectelor regionale. Elevii ar putea fi expuși la diferite dialecte regionale ale limbii române, înțelegând varietatea de expresii și particularități lingvistice specifice diferitelor regiuni ale țării. Acest lucru le-ar putea oferi o perspectivă mai largă asupra diversității lingvistice din România.

Explorarea literaturii minorităților. Profesorii pot include în programele lor de studiu opere literare scrise de autori care fac parte din minoritățile etnice din România. Aceste opere ar putea reflecta experiențele și perspectivele diferite, contribuind astfel la promovarea diversității culturale și lingvistice.

Analiza literaturii tradiționale și populare. Elevii ar putea explora literatura tradițională și populară românească, care este bogată în povești, mituri, balade și cântece specifice diferitelor regiuni și comunități. Aceste lucrări ar putea fi utilizate pentru a evidenția diversitatea limbii și culturii române.

Promovarea învățării limbii române ca limbă străină în școlile din alte țări membre ale Uniunii Europene poate fi realizată prin diverse programe și inițiative. Acestea pot include:

Cursuri de limbă română. Instituțiile educaționale din alte țări membre ale UE pot oferi cursuri de limbă română ca parte a programelor lor educaționale. Aceste cursuri ar putea fi integrate în programele școlare sau ar putea fi oferite ca opțiuni electivă pentru elevi și studenți.

Programe de schimb. Se pot organiza programe de schimb pentru elevi și studenți între instituțiile educaționale din România și cele din alte țări membre ale UE. Aceste programe ar oferi participanților oportunitatea de a învăța limba română și de a experimenta cultura românească direct, prin interacțiunea cu studenți și profesori români.

Traininguri pentru profesori. Se pot dezvolta programe de training pentru profesorii din alte țări membre ale UE, pentru a-i pregăti să predea limba română în școlile lor. Aceste traininguri ar putea include aspecte legate de metodologiile de predare, materiale didactice și cunoștințe despre cultură și civilizație românească.

Resurse educaționale. Dezvoltarea și distribuirea de resurse educaționale, cum ar fi manuale școlare, materiale audio și video, aplicații mobile sau platforme online de învățare a limbii române, ar putea facilita învățarea limbii pentru elevi și studenți din alte țări membre ale UE.

Prin intermediul acestor inițiative, educația și învățarea limbii române ar putea deveni mai accesibile și mai atractive pentru cei interesați din alte țări membre ale Uniunii Europene, contribuind astfel la promovarea limbii și culturii române în Europa.

Dezvoltarea competențelor de comunicare interculturală. Elevii ar putea fi încurajați să discute și să compare diferențele dintre diversele forme de limbă și literatură română, precum și să exploreze modul în care aceste diferențe reflectă diversitatea culturală și lingvistică a țării.

Proiecte de cercetare și prezentare. Elevii ar putea fi încurajați să își aleagă subiecte de cercetare legate de diversitatea lingvistică și culturală în cadrul limbii și literaturii române și să își prezinte descoperirile colegilor lor prin intermediul prezentărilor sau proiectelor multimedia.

Încorporarea diversității lingvistice în orele de limbă și literatură română nu este doar o modalitate de a îmbogăți experiența de învățare a elevilor, ci și un mijloc de a-i ajuta să înțeleagă și să aprecieze mai bine bogăția culturală și lingvistică a țării lor. Iată câteva motive pentru care acest aspect este atât de important:

Conștientizarea diversității. Studiarea diferitelor dialecte, variante lingvistice și tradiții literare regionale îi ajută pe elevi să conștientizeze diversitatea lingvistică și culturală din România. Această conștientizare le permite să aprecieze faptul că limbajul și cultura sunt vii și în continuă evoluție în diferite regiuni și comunități.

Respectul pentru diversitate. Experiența de a învăța despre diferitele forme de limbaj și literatură îi învață pe elevi să respecte și să valoreze diversitatea culturală și lingvistică. Ei devin mai deschiși către diferite perspective și mai dispuși să înțeleagă și să accepte diferențele între oameni.

Identitatea culturală și lingvistică. Înțelegerea diversității lingvistice și culturale poate contribui la dezvoltarea identității culturale și lingvistice a elevilor. Ei învață să își aprecieze propria lor limbă și tradiții, în timp ce își dezvoltă o mai mare înțelegere și respect pentru limbajul și cultura altor comunități.

Abilități de comunicare interculturală. Experiența de a explora diversitatea lingvistică și culturală îi ajută pe elevi să dezvolte abilități de comunicare interculturală. Ei devin mai capabili să comunice eficient și să colaboreze cu persoane din diferite medii culturale și lingvistice.

Prin urmare, încorporarea diversității lingvistice în orele de limbă și literatură română nu numai că îmbogățește experiența de învățare a elevilor, dar și îi ajută să devină cetățeni mai deschiși, mai toleranți și mai conectați la bogăția culturală și lingvistică a țării lor.

Proiectele de cercetare și prezentare sunt o modalitate excelentă de a încuraja elevii să exploreze diversitatea lingvistică și culturală în cadrul limbii și literaturii române. Aceste proiecte pot fi concepute pentru a încuraja cercetarea activă, gândirea critică și prezentarea creativă a informațiilor. Iată câteva idei de proiecte de cercetare și prezentare legate de diversitatea lingvistică și culturală în cadrul limbii și literaturii române:

În ceea ce privește studiarea dialectelor regionale, elevii pot să aleagă un anumit dialect regional al limbii române și să cerceteze originea, caracteristicile distinctive și influențele

culturale ale acestuia. Ei pot să își prezinte descoperirile prin intermediul unei prezentări sau a unui proiect multimedia care să includă exemple audio sau video.

Explorarea literaturii minorităților. Elevii pot să aleagă o minoritate etnică din România și să cerceteze literatura și tradițiile culturale specifice acelei minorități. Ei pot să își prezinte descoperirile sub formă de prezentare sau proiect multimedia, incluzând exemple de texte literare și informații despre autorii respectivi.

Compararea operei unui autor clasic cu adaptările și interpretările moderne. Elevii pot să aleagă o operă clasică a literaturii române și să cerceteze modul în care a fost adaptată sau interpretată în contextul modern. Ei pot să analizeze diferențele și similaritățile dintre versiunile clasice și moderne și să își prezinte concluziile printr-o prezentare sau un proiect multimedia.

Studierea influențelor culturale și lingvistice în opere literare. Elevii pot să selecteze una sau mai multe opere literare și să cerceteze influențele culturale și lingvistice din spatele acestora. Ei pot să exploreze contextul istoric și cultural în care au fost scrise aceste opere și să își prezinte descoperirile într-o prezentare sau proiect multimedia.

Analiza impactului globalizării asupra limbii și literaturii române. Elevii pot să investigheze modul în care globalizarea a influențat limba și literatura română, inclusiv prin împrumuturi lingvistice, schimburi culturale și adaptări la tendințele internaționale. Ei pot să își prezinte cercetarea și concluziile prin intermediul unei prezentări sau proiect multimedia.

Prin urmare, aceste proiecte de cercetare și prezentare oferă elevilor oportunitatea de a explora și de a înțelege mai profund diversitatea lingvistică și culturală în cadrul limbii și literaturii române, contribuind la dezvoltarea abilităților lor de cercetare, gândire critică și comunicare.

Referindu-ne la politicile europene, acestea ar putea include: programul Erasmus+. Acesta ar putea fi extins pentru a include schimburi de studenți și profesori între instituțiile de învățământ din România și cele din alte țări membre ale UE. Aceste schimburi ar putea include și programe specifice pentru învățarea limbii române și înțelegerea culturii românești.

Promovarea limbii române în programele de învățare a limbilor străine. Politicile europene ar putea promova includerea limbii române ca opțiune în programele de învățare a limbilor străine din școlile din alte țări membre. Aceasta ar putea încuraja elevii să învețe limba română ca o alegere alternativă sau suplimentară la limbile tradiționale de învățare străine.

Finanțarea proiectelor educaționale. Uniunea Europeană ar putea aloca fonduri pentru proiecte educaționale care vizează promovarea învățării limbii române și a înțelegerii culturii românești în școlile din alte țări membre. Aceste proiecte ar putea include dezvoltarea de materiale didactice, organizarea de evenimente culturale și implementarea de programe de schimb.

Certificarea cunoștințelor de limbă română. Uniunea Europeană ar putea sprijini dezvoltarea unor programe de certificare a cunoștințelor de limbă română, care ar putea fi recunoscute la nivel european. Aceste certificate ar putea fi utile pentru elevii și studenții care doresc să-și ateste competențele în limba română pentru motive academice sau profesionale.

Prin implementarea acestor politici, Uniunea Europeană ar putea contribui la promovarea limbii și culturii române în rândul cetățenilor europeni, facilitând învățarea și înțelegerea acestora în afara granițelor României.

Uniunea Europeană recunoaște și promovează diversitatea lingvistică și culturală ca un aspect fundamental al identității sale. În acest context, politicile europene ar putea sprijini protejarea și promovarea limbii și literaturii române în mai multe moduri:

Incluziunea limbii române în programele și documentele europene. Uniunea Europeană ar putea să încurajeze utilizarea limbii române în documentele oficiale, în paralel cu celelalte limbi oficiale ale UE. Acest lucru ar putea consolida poziția limbii române în cadrul instituțiilor europene și ar putea facilita accesul cetățenilor români la informațiile și resursele europene.

Finanțarea proiectelor culturale și lingvistice. Prin intermediul programelor de finanțare europeană, se pot sprijini proiecte culturale și lingvistice care promovează limba și literatura română în Europa. Aceste proiecte ar putea include traducerea operelor literare românești în alte limbi europene, organizarea de evenimente culturale și literare și susținerea proiectelor de cercetare în domeniul lingvisticii române.

Promovarea diversității în industria culturală și creativă. Politicile europene ar putea încuraja diversitatea culturală și lingvistică în industria culturală și creativă a UE, inclusiv în ceea ce privește producția și distribuția operelor literare românești. Acest lucru ar putea facilita accesul scriitorilor români la piețele europene și ar putea promova cunoașterea și aprecierea literaturii române în întreaga Europă.

Susținerea educației lingvistice și culturale. Uniunea Europeană ar putea sprijini programe educaționale care promovează învățarea limbii române și a culturii românești în școlile din alte țări membre. Aceste programe ar putea încuraja schimburile culturale și lingvistice între elevi și profesori din diferite țări europene și ar putea contribui la înțelegerea și aprecierea diversității culturale și lingvistice a Europei.

Prin intermediul acestor politici, Uniunea Europeană ar putea consolida diversitatea lingvistică și culturală a Europei, inclusiv prin promovarea limbii și literaturii române în cadrul comunității europene.

Cooperarea culturală între România și alte state membre ale Uniunii Europene poate fi încurajată și consolidată prin intermediul programelor europene de cooperare culturală și educațională. Iată cum aceste programe ar putea susține promovarea schimburilor culturale, a traducerilor reciproce și a colaborărilor în domeniul literaturii și al artelor:

Proiecte culturale și artistice comune. Prin intermediul programelor europene, se pot finanța și implementa proiecte culturale și artistice comune între instituții și organizații din România și din alte state membre ale UE. Aceste proiecte ar putea include expoziții de artă, festivaluri literare, spectacole de teatru și dans, concerte și alte evenimente culturale care să promoveze diversitatea culturală europeană.

Schimburile de artiști și creatori. Programelor europene ar putea sprijini schimburile de artiști, scriitori, traducători, muzicieni și alți creatori între România și alte țări membre ale UE. Aceste schimburi ar putea facilita colaborările și interacțiunile între profesioniștii din domeniul cultural și artistic și ar putea contribui la îmbogățirea și diversificarea creației culturale europene.

Traduceri și difuzare culturală. Prin intermediul programelor europene, se pot finanța traduceri reciproce ale operelor literare românești în alte limbi europene și ale operelor literare europene în limba română. Aceste traduceri ar putea facilita accesul la literatura română pentru publicul din alte țări europene și ar putea contribui la promovarea și valorificarea patrimoniului cultural comun al Europei.

În ceea ce privește protejarea și conservarea patrimoniului cultural comun al Europei, inclusiv a operei literare românești, politicile europene ar putea susține aceste eforturi prin:

Programe de restaurare și conservare. Uniunea Europeană ar putea aloca fonduri pentru proiecte de restaurare și conservare a operelor literare românești și a altor elemente ale patrimoniului cultural european. Aceste proiecte ar putea viza restaurarea și digitalizarea manuscriselor și a altor documente importante, precum și conservarea și restaurarea monumentelor istorice și arhitecturale.

Promovarea turismului cultural. Prin intermediul programelor europene de promovare a turismului cultural, se poate sprijini promovarea și valorificarea patrimoniului cultural comun al Europei, inclusiv a operei literare românești. Aceste programe ar putea facilita accesul publicului la monumentele și siturile istorice, muzeelor și bibliotecilor, promovând în același timp cunoașterea și înțelegerea diversității culturale europene.

Prin intermediul acestor politici și inițiative, Uniunea Europeană ar putea contribui la conservarea, promovarea și valorificarea patrimoniului cultural comun al Europei, inclusiv a operei literare românești, pentru generațiile viitoare.

BIBLIOGRAFIE

1. *Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC)* Official Journal of the European Union 30.12.2006, Descriptivul competențelor cheie europene traducere și adaptare după Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind competențele cheie pentru învățarea pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC1)
2. *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a V-a – a VIII-a* Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017 Ministerul Educației Naționale
3. *Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (Text cu relevanță pentru SEE) (2018/C 189/01)*, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 4.6.2018